

Pastirsko pismo biskupa Mainza,
Peter Kohlgraf,
za Korizmeno vrijeme 2023.

3. Korizmena nedjelja, 12. ožujka 2023.

„Priznajem da sagriješih djelom i propustom.“

Drage sestre i draga braćo u biskupiji Mainz!

„Ispovijedam se Bogu, Svemogućem i Vama braćo i sestre da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju, djelom i propustom.“ Ovaj pokajnički čin stoji na početku svete mise. Krivica nije samo na onima koji čine zlo, već i na onima koji propuštaju činiti dobro.

Posljednjih sam dana čitao studiju o seksualnom zlostavljanju u biskupiji Mainz, koja nosi naslov „Spoznati. Razumjeti. Prevenirati.“ (EVV), a predstavili su je 3. ožujka 2023. odvjetnici Ulrich Weber i Johannes Baumeister. Autori su neovisno istražili i opisali stanje u biskupiji Mainz od 1945. godine do danas. Riječ je o stotine pogođenih osoba, pri čemu valja pretpostaviti prilično veliki broj u svojoj zoni koja će unatoč ovoj studiji i dalje ostati prisutna. No u ovo sam siguran: šutnja je još uvijek golema, velik dio pogođenih osoba nije u stanju očitovati se ili su posve izgubili povjerenje da su njihovi životi instituciji Crkvi uopće bitni. U razgovorima su mi ti ljudi rekli da ne mogu više slušati isprike. Pa čak ih izraze žaljenja i zaprepaštenosti od strane odgovornih u biskupiji više srde nego što bi čeznuli za njima.

Smatram da je ova studija jedan korak u bavljenju ovim predmetom. Nećemo prestajati pozivati i hrabriti ljude da nam ispričaju svoje životne priče. Naime, ne govorimo ovdje o brojkama i statistikama, govorimo o ljudima. Nadam se da ćemo sve više biti u dijalogu s ljudima kako bismo od njih učili. Stoga doista zahvaljujem na hrabrosti mnogih što su sudjelovali u ovoj studiji i ispričali svoja iskustva. Ponavljam: i dalje postoji za sve, koji to žele, mogućnost da ispričaju svoja iskustva i podijele informacije.

Saznajemo iz studije i o mnogim okrivljenima i počiniteljima, o njihovim ponašanjima, o zlorabećim strukturama odnosa i o mehanizmima (o)pravdavanja, što je često povezano s preuveličavanom slikom o svećenstvu ili odnosu prema samome sebi. Posebice zbog takvog shvaćanja službe, svećenici su postali gotovo nedodirljivi.

Konkretni opisi napada, prisile i zlostavljanja u meni i zasigurno mnogim drugima izazivaju osjećaj bijesa, žalosti te nas ostavljaju bez riječi. Ono što se dogodilo i što je opisano u studiji je zaista zlo, i to u vrlo dubokom, ali i teološkom smislu riječi. Crkveni sustav je omogućio ovo zlo i poticao ga je u zastrašujućoj mjeri tako što su ljudi propuštali činiti dobro. Posrijedi je zakazivanje na različitim razinama.

Javni interes je dakako usmjeren prema biskupima od 1945. godine. Potvrđeno je da su zakazali biskupi Albert Stohr, Hermann Volk i Karl Lehmann. Kao aktualni biskup Mainza to primam bez ikakve umišljenosti o sebi na znanje. Ne znam kako bih ja tada djelovao. Danas su meni i drugima na raspolaganju drugačije spoznaje i smjernice. No ipak su odgovorni i prije 2017. trebali djelovati u skladu sa smjernicama, a najkasnije od 2002. No često je to propušteno. Gotovo nitko nije postavio pitanje kako se osjećaju pogođeni; predugo su odgovorni htjeli samo štititi ugled Crkve tražeći od ostalih šutnju i skrivanje.

Posebice prigovori protiv cijenjenoga kardinala Karla Lehmana su zaprepastili mnoge. U televizijskom prilogu koji je emitiran 4. ožujka na postaji SWR upitani su ljudi na ulici što misle o njemu. Neki su očitovali žaljenje, jer je za njih bio „svijetla pojava“ visokog moralnog ugleda. Oni su sada u situaciji da se moraju iznova orijentirati. Zbog toga će ispitati i svoju vjeru i odnos prema Crkvi, od koje sada izlazi na svjetlo dana što do sada nisu mogli vidjeti. Tako se i ja osjećam, naime, kardinal Lehmann me ipak zaredio za biskupa Mainza. Kao biskup Mainza se nalazim u tradiciji velike biskupije i velikih imena svojih prethodnika. Međutim, u to spadaju i tamne strane. Jedan je čovjek u spomenutoj televizijskoj emisiji postavio opravdano pitanje: smije li se na takav način iznositi presuda preminuloj osobi? Isključivim promatranjem ove sada aktualne teme zacijelo ne bismo bili pravedni prema sveukupnom životnom djelu biskupa Lehmana, Volka i Stohra. No to je sastavni dio njihovih života i ne smijemo ga izbjegavati. Ponavljam iz svoje izjave od 3. ožujka: u ime istine pogođenih ne smiju više postojati nedodirljivi „spomenici“.

Ako se suočimo s prošlošću, onda to činimo kako bismo učili za budućnost. No postoje i drugi glasovi koji kažu: onako kako su djelovali navedeni biskupi, tako se to prije radilo. Na to želim odgovoriti: kada govorimo o temi zlostavljanja, onda ne govorimo samo o

prošlosti, već o životu konkretnih ljudi danas. U studiji nalazim dva protuargumenta protiv tog načina ublažavanja na način da se kaže da su jednostavno takva bila vremena. S jedne strane su itekako postojala župna vijeća koja su pružala otpor okrivljenima i počiniteljima i upravi biskupije. S druge strane je već u vrlo ranoj fazi „Savez njemačke katoličke mladeži“ (BDKJ) u biskupiji Mainz podigao svoj kritički glas. Ni jedne ni druge odgovorni, pa ni biskupi, nisu čuli. Drugi pak glasovi kažu da nakon toliko godina treba stvari sada ostaviti kakve jesu. To ne mogu prihvatiti. Što su teža i brutalnija zlostavljanja, to više vremena prođe dok se ona prijave, tako navodi odvjetnik Weber, a upravo ta izjava pokazuje: ti zločini ne mogu i ne smiju se zanemariti.

Čitam u studiji o propustima, ne samo biskupa, već čitavog sustava. Svećenici, u nekim slučajevima i druge osobe od autoriteta su postavljene na previsoko postolje, a često su i sami sebe uzdizali na postolje. Župe su sudjelovale u toj igri, podupirući počinitelje i okrivljene, pritom nisu vjerovali pogođenima, odnosno stavljali su ih čak pod pritisak. Ni ovo nije fenomen tek daleke prošlosti. Obitelji nisu htjele otvoriti oči, okolica je sudjelovala u zataškavanju. Za pogođene nije bilo sluha niti im se vjerovalo. Državne se službe sve do 1990ih godina nisu baš primjereno ponašale. Na policijskim ispitivanjima bi sudjelovali predstavnici biskupije, uredi za mladež u pravilu nisu vjerovali djeci i mladima. Ne želim si ni zamisliti kroz koju usamljenost su pogođeni mladi ljudi prolazili. Društvo, politika i teologija su bili plodno tlo za crkveno djelovanje. Utoliko je prejednostavno te velike „spomenike“ samo skinuti s postolja. Neka je žena opisala svoj dojam za biskupiju Mainz ovim riječima: na Pastoralnom putu govorimo o dijeljenju. Možda sada počinje faza u kojoj moramo dijeliti i patnju. Smatram da nam to može biti misao vodilja.

Jednako tako se moramo štititi od generalne sumnje i atmosfere nepovjerenja. Najveći dio svećenika, dušobrižnica i dušobrižnika kao i djelatnika Caritasa obavlja izvanredan posao. Njima želim zahvaliti na nastavku našeg zajedničkog hoda. To vrijedi i za mnoge volontere u župama i crkvenim mjestima.

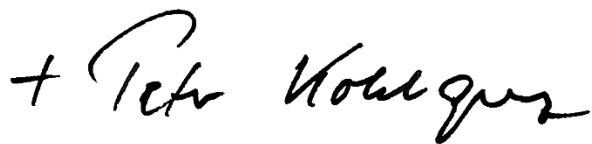
Studija ističe temeljna stajališta koja su bitna za budućnost. Djeca, mladi i oni koji ovise o zaštiti drugih osoba, moraju moći kod nas pronaći sigurno utočište i pratnju. To može uspjeti samo ako izgrađujemo i njegujemo kulturu pažljivosti, kod koje se ne radi o velikima, već o malenima – onima koji su potrebiti zaštite i pažnje. Oni trebaju imati prostore i ljude na raspolaganju koji će im vjerovati i koji će ih saslušati. To može uspjeti ako Evanđelje shvatimo ozbiljno. Naša prevencija je na dobrom putu te će se i s obzirom na studiju morati ponovno preispitati. U ozbiljnom slučaju kada dođe intervencije, dakle kada na temelju prijavljenog slučaja zlostavljanja konkretno

djelujemo, postupamo prema jasnim smjernicama koje vrijede u svim njemačkim biskupijama. Za neke to ni danas još uvijek nije razumljivo.

Prilikom čitanja studije ponovno mi je postalo jasno koliko su goruće teme s kojima se suočavamo i na Sinodalnom putu: pitanje moći, slika o svećenicima, seksualni moral kao i dokidanje čiste muške domene u Crkvi. Ako je bilo posrijedi sustavno zakazivanje i ako je opasnost za to i danas velika, onda nećemo moći zaobići preoblikovanje pitanja sustava.

Za tjedne Korizmenog vremena želim svima vama Božji blagoslov. Dijelimo svoju vjeru i život uz koje očevidno pripadaju i sada otkrivene tamne strane. Molitvom kajanja na misi molimo za snagu da možemo izbjeći zlo i činiti dobro.

Neka vas sve blagoslovi svevišnji Bog, Otac i Sin i Duh sveti.

A handwritten signature in black ink, reading "Peter Kohlgraf". The signature is written in a cursive, flowing style.

+ Peter Kohlgraf
Biskup Mainza

Übersetzung: Frano Prcela OP

Pitanja i upiti

Osobe koje imaju pitanja na ovu temu i koje žele stupiti u kontakt s biskupijom, imaju sljedeće mogućnosti kontaktiranja:

Dežurna telefonska linija: od petka, 3. ožujka dostupna je dežurna telefonska linija. Na telefonima su dušobrižnici i savjetnici, a broj telefona glasi: 06131/253-522. Ta će telefonska linija biti otvorena 14 dana, a u tjednu od 11. do 17. ožujka od 10 do 18 sati.

Dijaloški susreti: u regijama biskupije će se održati četiri dijaloška susreta s biskupom Peterom Kohlgrafom i direktoricom biskupskog ordinarijata Stephanie Rieth: 13. ožujka u Offenbachu, 16. ožujka u Mainzu, 24. ožujka u Gießenu, 27. ožujka u Bürstadt. Dodatno je planiran digitalni dijaloški susret 23. ožujka, od 19.30 do 21 sat. Zainteresirani se mogu prijaviti preko internetske stranice biskupije www.bistummainz.de

Koordinacijsko tijelo za intervenciju i prerađivanje: pitanja i upite o studiji „EVV“ možete podnijeti i putem a-maila Koordinacijskom tijelu „Koordinationsstelle Intervention und Aufarbeitung“: evv-studie@bistum-mainz.de. Nakon što se ugasi dežurna telefonska linija bit će telefonom dostupni na broj 06131/253-286.

Internetska stranica: sve informacije o radu u biskupiji Mainz na temu prevencije, intervencije i prerađivanja kao i opširno područje često postavljenih pitanja „FAQ“ te sve kontaktne adrese potražite na: bistummainz.de/gegen-sexualisierte-gewalt